

MAGYAR KURIR

Bétsből, Aprilis' 10-dikén 1818.

Nagy Britannia.

Azon újság tzikkelyre nézve, melyet az *Austriai Beobachter* nem régen, né-melly újságlevelekben kijött erőssítéseknek megczafolására kiadott vala (lásd a XXIII-dik és XXIV-dik Kurirt), figyel-met érdemelnek a' Londoni Ministeri Kurirnak itt következő megjegyzései is: —

„A' Párisban tartatott alkudozá-sok, mellyek külömbkülömb Státusoknak Frantziaországhoz való (adóssági) kíván-ságaikat tárgyazzák, közelitenek az el-végződéshez. A' közbenjáró Hatalmassá-gok eltökélttét módon kinyilatkoztatták, hogy minden szerfelett való kívánságokat visszazavartetni akarnak. —

„A' Frantzia határoknak a' szövetsé-ges seregektől való kiüressítettését a' mi illeti, nagyon hihető, hogy ezen tekin-telben az összeszejövetelel Monarkhák-nak összezejövetele előtt, a' melly gyanit-hatólag Septemberben fog megessni, sem-mi meghatározott eszközök nem fognak elő vétettetni. Ezen összezejövetele a' legfontosabb tárgyak vétetődnek-elő; az Európában felállittatva lévő külömbkü-lömb Országlások, 's azon változtatások, mellyeket néhány Státusokban a' lakosok-nak karaktere 's helybeli körülállásaik megkívánhatuak, vétetnek fontolás alá, 's azon eszközökről tartatnak tanátskozá-sok, mellyek által a' közönséges békes-ség megerősítettelhetik, a' melynek hasz-nait Frantziaország, melynek illy nagy áldozatokat kelle tenni, sokkalta inkább

szivére veheti, mint akármely más or-szágok.

„Ezen fontos tanátskozásokban a' kép-viseleten fundálódó Országlási módok, mint próbatételek úgy fognak fontolás alá vétettetni, a' melyből kifolyó resul-tatumoknak két szempontrol kell megíté-tetni, úgy mint, egy felől a' thrónusok-nak hátorságossátétődésekről, másfe-lől a' népeknek boldogittatássokról. A' politikai Charlatánoknak (a' minden fa-zékba bekandikálóknak), nem fog az a' szerentséjek lenni, hogy ezen felséges-összejövetelekezést megzavarhassák, melly a' népeknek ohajtásaikat nem valamely-gyűlölséges részrehajlásnak gyáva kiálto-zásai szerént fogja megítélni.“

Az Anglus Udvarnál jeles pompával inneplik a' Nagysötörtököt minden esztendőnként. Most annak leírásával van-nak tele a' Londoni újságlevelek, hogy az idén mi módon innepeltetett-meg ez a' nap. Itt nem 12 szegény öreg férjfiak és aszszonyok vétetnek-fel, hanem mind-két nemből annyin, a' hány esztendőt a' Király számlál. Most tehát ezen rend-szabás szerént 80 férjfiat és 80 aszszonyt hivat elő a' vendégségre. Mindeniknek külömkülön egy fa tálban két lökehalat, két galóztát, 18 füstölt és 18 frís heringet, 4 fejér tzipót, és 3½ font bust tettek ele-jibe. Azután sert ittak fa poharakból a' Király' egészségiért a' 160 vendégek. Ad-tak nékiek továbbá mindeniknek egyegy pónzes zsatskót, melyben 1 font Sterlin-ges (tiz forintos) bankonóta 's hsonló-képpen a' Király' 80-nadik esztendősko-

rának emlékezetére 30 pencek (kis garasok) találtattak. Adtak továbbá nékiek, tsizmát, harisnyát (strimflit) 's ruhának való posztót és gyoltsot.

Az Anglus kereskedők, minthogy most egy ideig megengedtetett a' gabonának Angliába, 's Irlandiába való bevitetetése, végűtetellen gabonát vásárolnak össze az Északi Amerikai egygyesült Státusokban. Dohány is annyi termett tavaly ezen szabad ország' földjén, hogy olly oltsó, hogy az Európai kereskedő piatzokon a' tengeri sok úti költségek mellett is, oltsóbban lehet vásárolni, mint a' honnyi dohányt. A' Hollandiai fabrikákat úgy is eltöltötte már az Amerikai dohány, hogy egyébféle nem találtatik már benne. Végűtetellen annak a' dohánynak soksága, mellyet a' Hamburgi és Brémai kereskedők Amerikában a' Németországi fabrikák' számára felvásároltak: hasonlóképpen tselekedtek az Amsterdamiak, de ezek a' magok fabrikáik' számára, Marylandban, Virginiában, Kentuckyben, és Louisianában.

Lengyel Ország.

Sándor Orosz Császár, mint Lengyel Király, ilyen elevenítő beszéd által nyitotta ki Frantzia nyelven Mártz. 27-dikén, Warschauban a' Lengyel Diétát (a' beszédet azután Lengyel nyelven olvasta fel a' Státus-Titoknokminister): —

„Lengyel Királyság' Képviseleji!

„A' ti reménségítek 's az én ohajásaim beteljesítetnek. A' nép, melynek képe' viselésére hivatattatok, örvend végezetre annak a' nemzeti lételnek, mellyért az idő által megérlett 's jónak talált intézetek kezekednek.

„Tsak a' multaknak valóságos elfelejtése tselekedheté a' ti újászülettetésetek, melly az én lelkemben azon szempillantattól fogva másolhatatlanul meghatározatott, hogy azon eszközökhöz szá-

mot tarthattam, mellyek által azt munkába venni lehet.

„Tulajdon hazám' ditsőssége felől buzgósággal gondoskodván, egy újabb ditsősségnek az ő számára való megszerzésén iparkodtam. Ugy vagy on igen is, hogy az Oroszbirodalom egy boldogtalan hadakozásnak következése szerént, mint a' keresztényi erköltsiség' rendelkezési kívánniak, a' rosszat jóval fizetvén, néktek atyaliságosan kezel nyujtott 's azon hasznok között, mellyeket néki a' győzelem adott, feljebb egygyét sem betűlt, mint azt a' ditsősséget, hogy egy vités 's betűletre méltó nemzetet ismét lábra állíthat 's feleleveníthet. Midőn én ezen munkában részt vettem, olly meggyőződésnek engedelmekedtem, melyben meg történt dolgok voltak meggyőző fundamentumaim. Tsak annak a' köteleességnek tettem eleget, mellyet ezen meggyőződés előmbé szabott: de a' melly éppen ezért még annyival betsesebb az én szívemnek.

„A' ti országtoknak eddig fennállott elintéztetése lehetőséggé tette, hogy követellenül behozhassuk azt, mellyet én adtam néktek, midőn azon liberalis szerzeményeknek fundamentomait munkába vételtem, a' mellyek megszűnés nélkül szíven fekűdtek, 's a' mellyeknek hasznos befolyásaikat én isten' segédelmével mind azokra az országokra kiterjeszteni remélnem, mellyeket a' gondviselés az én kormányozásom alá bizott.

„Illy módon ti adtátok nékem kezembe azon eszközöket, hogy hazámnak (az Oroszbirodalomnak) megmutassam, mit készítek én az ő számára már régtől fogva, és hogy mi légyen az a' mit őknak kapni fognak, mihelyest nállatok egy illy fontos munkának fenatartó részét, a' szükséges kifejtődésre eljutottak.

„Lengyelek! ti visszatértetek azon szerentsétlen előítéletektől, mellyek néktek illy sok szenvedéseket okoztak: má-

most csak töltekek függ, hogy újaszületetéseket megfundáljátok. Ez az Orosz Birodalom' sorsához köttetett eloldozhatatlanul; minden iparkodásaitoknak ezen boldogító és oltalmazó szövetségnek megerősítettetésére kell intéződni. A' ti helyreállítatások közönséges kötések által határozatott-meg, 's a' Constitúciónak Aktája által erőssített-meg. Eme' kötéseknek 's ezen sarkalatos törvénynek megsérthetlensége, folyvást bizonyossá teszi Lengyelországot az ő Európai nemzetek között való rangja eránt. Ez az a' betses jó, melynek elérésére ő, a' legkegyetlenebb próbáknak kiállása között, már régtől fogva híjába törekedett.

„Munkálkodástoknak útja kénylva áll előttek; a' Belső Minister előtekbe terjeszti az ország' igazgatatásának jelenvaló állapotját; tudotokra adattatnak azon törvényjavallások, mellyekből a' ti tanácskozások' tárgyainak kell állani. Ezeknek ezéjlat lassanként előrehaladni fogó jobbitások teszik. A' Státus' sínántziájában tétetődő jobbitásokra még olly világosítatás kívántalik, mellyet csak az idő és segedelem küffejteknek igasságos számavétele adhat az Országlószéknek. A' Constitúciónalis Országlás lassanlassan a' kormányozásnak minden ágaira kiterjesztetik. A' polgári és büntető törvényhozás felől tudósítatni fogtok. Engem' olly bizodalom táplál, hogy ti ezen tárgyat álhatatos figyelmetességgel megfontoljátok, 's olly törvényeket hoztok, mellyek a' legbetesebb jókért kezességül szolgálhatnak, milyenek, a' ti személyetek', tulajdonaitok', 's szabadságtok' bátor-sága.

„Minthogy én mindenkor nállatok nem lehetek, egy ötsémet adtam hozzátok; az én megbízott barátomat 's legifjabbkori elválhatatlan kíséromet. Reá biztam ármádátokat. Ő szorosán esmerete erántatok való czélzásaimat 's gondoskodásomat; szeretettel folytatja munká-

ját. Az ólta, hogy ő ezen ditső emlékezetekkel 's vitézi tulajdonságokkal illy gazdag ármádának fő vezérője, ez, az ő iparkodásai által azon rend- és módtartási tökéletesülésben is arra a' grádusra lépett, melyre a' békesség' idején eljutni lehet, 's melly a' katonát a' maga tulajdon határoztatására elkészíti.

„Az én személyemet, legérdemesebb *Veteranusaitoknak* egygyike viseli köztetek. Zászlóitok alatt öszülvén-meg 's győzedelmeiteknek és szerentsételeiségeiteknek mindenkori társalévén, ő soha meg nem szünt jó indulatjának bizonyosságait mutatni a' haza eránt. Hogy jól választottam, már megmutatta a' tapasztalás.

„Még lehet, hogy azok a' szenvedések, a' mellyek miatt nem ok nélkül sohajoztatok, iparkodásom mellett is még eddig nem mind orvosoltattak-meg. De ez a' dolgoknak megváltozhatatlan folyamata. A' jóhoz csak lassanlassan, 's a' tökéletességhez éppen nem lehet eljutni az emberi gyengeségnek.

„Lengyel Királyság' Képviselői! Emelkedjetekek-fel a' ti határozástoknak tejejére. Ti arra vagytok hivatvatva, hogy Európának, melly a' maga szeméit reátok függesztette, egy nagy példát mutassatok.

„Mútasátok - meg a' véltetek egygyüttelő embereknek, hogy azok a' liberális intézetek, mellyeknek örök megsezenteltett princípiumait azokkal a' felforgató tudományokkal, mellyek a' mi időnkben a' társasági rendet igen rettenetes állapottal fenyegették vala, némmelly emberek feltserélni iparkodnak, nem valamelly veszedelmes szemfényvesztések légyenek: de sőt inkább, ha egyenességgel vétetnek munkába, 's mindeneknek felette, ha a' megtartó 's az emberiségnek jóvára czélzó, tiszta iparkodással vezéreltetnek, a' jó rendet tökéletesen megegygyeznek, 's ezzel egygyütt a' nemzetek valóságos boldogságát

előmozdítják. Töltekek függ, hogy ezt a' nagy és hasznos igasságot bebizonyítsátok. Uralkodjanak tehát tanátskozáseitekben az egygyesség és egygyertés! Méltóság, tsendesség, és magatok' mérseklése helyyegezze vetekedéseiteket!

„Egyedül tsak a' haza eránt viseltető szeretet által vezérceltetvén, nyilatkoztassátok ki vélekedéseiteket; tegyétek függetlenné azokat minden megkülönözött vagy kiszorító haszonkereséstől; mondjátok ki azokat egygyüien és egyenesen 's tegyétek félre azokat a' tsábító mesterségeket, a' mellyek által magát egy jó Orátor igen könnyen elragadtatni engedti.

„Ne hagyjon-el végezetre benneteket az az atyafiságos barátság, mellyet az isteni Törvényadó minnyájunknak elejébe írt.

„Illy módon fogja a' ti gyűléstök érdemessé tenni magát a' haza' megelégedésére 's arra a' köztiszteletre, melyhez egy gyülekezetnek mindenkor számot kell tartani, valamikor egy szabad nemzetnek képviselőji azt a' felséges charaktert, mellyel felruházttatva vannak, meg nem tagadják.

„Státus' fő tisztviselőji, Senátorok, tartományok' küldöttjei, és Deputatusok! Kinyilatkoztattam előttetek gondolataimat; megmutattam kötelességeiteket.

„A' ti munkáitok ezen első gyűlésben meg fognak engem' tanítani arra, hogy mit várhasson a' haza valamint ő eránta való hajlandóságotoktól úgy erántam viseltető jó gondolkozástoktól, és, hogy valyon én, a' magam határozásaihoz hűséges maradván, azt, a' mit érettetek már megtettem, még jobban is kiterjeszthessem - é?

„Adjunk hátát annak, a' ki tsak egyedül bír azzal a' hatalommal, hogy a' Monárkhákat megvilágosítsa, a' népek között atyafiságot kössön, 's a' békességnek

és egymás' szeretésének ajándékait rájuk kitöltse.

„Hívjuk segítségül ötet, hogy munkáinkat adja-meg és tegye sikeressé!

Roma és Nápoly.

Végezte az ezen Udvarok közt felállított Concordatának: —

XVII) Tzík. Az úgynevezett Monte Frumentario (a' Gazdálkodó Banko) az az, a' megüressedett Püspökségek, Apáturságok, 's egyéb Prébendák jövedelmeinek gazdasága, eltöröltetik, Mihelyest a' megyéknek új határok közé való vétettetése elvégeztetett, tüstént mindenikben megyés gazdálkodás állittatik fel, mellyek közzül mindenik, minden harmadik esztendőben a' Püspöki Káptalan által vokok' többsége szerént újra választatandó két Kánonokokból, 's egy Prokurátorból fog állani, kit ő Felsége nevez ki. Minden megyebéli gazdálkodásnál a' Püspököt vagy pedig annak Generális Vikáriusát, a' Széknek megüressedésekor pedig a' Káptalani Vikáriust illeti az előlülés. Az Ordinarius, és Király ő Felsége a' maga Ministere által, egygyütt való tanátskozással, az említett jöszágokból a' Széknek üressen léte alatt begyülő jövedelemnek felét, az Egyházaknak, ispotályoknak, Seminariumoknak szükségükre, a' szegényeknek felsegíttetésre, 's egyéb kegyes czelokra fordítják: felét pedig a' kineveztetendő Püspök' számára tartják-meg. Az a' még fennálló Kir. Rendelés, melynek ereje szerént a' Püspöki jövedelemnek és prébendáknak egyharmad része, *terzo pensionabile* nevezett alatt, a' feljebbnevezett Monte Frumentariónak gondviselőjénél letétetett, a' jelenvaló tzikkely által eltöröltetik: de a' nélkül, hogy a' mostani penzionátusok mostani penzionátusokat elveszessék. Az olyan Püspökségekre 's egyéb prébendákra való nevezéseket,

mellyek a' Királyt illetik, a' penzióknak fenntartatása az Egyházi törvényekkel megegyezőleg, tovább is fenn áll. Azok, kiknek ő Felsege ilyen penziókat rendel, a' Szent Széktől Apostoli Bullákat kapnak, mellyeknek erejek szerint, penziójikat egész életekben bírhatják. A' penziósnak halála után megszabadul a' Püspökség vagy egyéb prébenda ezen penziófizetésnek terhétől. — XVIII) Tzik. Pápa ő Szentsége örökre fenntart magának ezen országban néhány még közelébből meghatározatandó Püspökségekre 's Apáturságokra való, esztendőnként két ezer Dukatokra telő summából álló penziókat, mellyeket ő Sz.ge és az utánna következő minden időbeli Pápák a' Szentegyház' Státusai- ból való alattvalóknak adhat. — XIX) A' két Siciliai Királyságban azon Prebendák és Apáturságok, mellyeknek jövedelmük vagy egészen vagy egy részint Romában vagy a' Szentegyház' Státusainak más egyéb részeikben, papi személyeknek, néhány templomoknak, Collégi- umoknak, Klastromoknak 's egyéb kegyes Intézeteknek adattatva vannak, még tovább is ezeknél maradjanak. — De ezen Rendelés telyességgel ne illesse azon Pré- bendákat és Apáturságokat, a' mellyek Kir. Patronátussal bírnak, és azokat, mellyeknek javaik már elidegenítették. — XX) Tzik. Az Érsekek és Püspökök a' magok pásztori hivatalának az Egyhá- zi törvények szerint való gyakorlására fökéllentes szabadságot kapnak. Ok, az Egy- házi veszekedést 's kíváltképpen a' há- zosságot illető dolgokat, mellyek a' Trienti Concilium 24-dik ülésének 12- dik Törvénye szerint (Can. 12. Sess. 24) az Egyházi ítélőszék' elejébe tartoznak, a' magok Törvényszékeik által vizsgáltat- ják 's ítéltetik meg. Azon papokat, a' kik megfenyítettést érdemelnek, vagy a' kik tisztességes 's a' magok rendjekhez és méltóságokhoz illő ruházatot nem vi-

selnek, a' Trienti Conciliumban meg- határozatott vagy egyéb olyan bünteté- sekkel büntethetik, a' milyeneket magok illendőnek lenni találnak, taak a' *Canoni- cai recursus* köteleztetvén fenntarta- ni, 's a' Seminariumba vagy a' szerzet' házába zárhatják; sőt más egyéb hívőket is, kik a' papi törvényeket 's szent Ca- nonokat által hággják, Censura alá vet- hetik. Szabadságokban fog állani, hogy megyéjében 's *ad limina apostolorum*, vizsgálódásokat tegyenek, és *Megyés Synodusokat* tartsanak; hogy a' papi dol- gokban a' magok kötelességeikkel me- geegyezőleg az alájok tartozó megyebéli papokkal és néppel szabad közösülést tar- tsanak-fenn; hogy Egyházi dolgokat il- lető utasításokat 's rendeléseket szabadon adhassanak-ki; 's ha az Egyház, a' Stá- tus', és Nép' java kívánnják, közönsé- ges könyörgéseket 's egyéb ájtatossági munkákat rendeljenek. Egyéb fontosabb esetek a' Pápa' elejébe tartoznak. — XXI) Tzik. Az Érsekek és Püspökök azon Klé- rikusokat, kiket a' magok megyéjében szükségeseknek vagy hasznosoknak fognak ítélni, a' rendszabásokkal megegyező elő-megvizsgáltatás után, és ha szükséges Patrimonialis vagy Canonioai Titulussal bírnak a' szent hivatalra felvehetik ugyan; de e', mellett azon előre való vigyá- zással 's rendszabásokkal élni el ne mu- lassák, mellyek a' b. e. XV-dik Ger- gely Pápa' 1625-ban Jul. 1- ső napján tett végzésében 's azon 1741-dik esztendőbeli egygyezésnek 4-dik, 's illy titulu- sű fő-darabjában: *Requisiti de Promo- vendi*, találtatnak, a' melly előrevaló vigyázásokon 's rendszabásokon itt legkis- sebb sérelem is nem tétetik. Hogy pe- dig a' papi személyek a' mostani drága időben a' szükséges eseségre nézve szük- séget ne szenvedjenek, az Érsekek és Püspökök ezen Egygyezésnek közönséges- sítetése után, azon személyeknek, ki-

Két a' szent Felvétetésre Patrimonialis titulussal elő bocsátanak, az ő élelmekre kivántató felvő jószágoknak jövedelmét olly módon megvizsgáltassák, hogy a' meghatározatandó summa sem ötvennél kevesebb se' nyoltzvanál több ne legyen. De minthogy a' tapasztalás megmutatta, hogy ezen országban a' sz. Felvétetésre előállítatandó Klérikusok, ravastság 's tsalárdság által, vagy költött, vagy pedig zállogosítással 's egyéb tartozásokkal terhelt jószágokat adtak fel, melynek az a' következése, hogy némelly papi személyek a' felszenteltetés (ordinatio) után, szükséges eleség' dolgában fogyatkozást szenvednek: erre nézve, hogy ezen visszaélések eltávoztassanak 's a' valóság kitessék, az az ügy nevezett *pertinentia* (jószág) 's ennek minden elzállogosítástól való szabad volta, a' melly jószágot a' szent Felvétetésre előbocsátatandó személy, patrimonialis titulusképpen bemutat, törvényesen bizonyítottassék be; melly végre a' Püspöki Cancellariák ezen jószágról 's ennek szabad voltáról a' tartománybéli világi tisztí kartzol törvényes bizonytságot kérni köteleztetnek, 's az ezt ő töllök meg nem tagadhatja. Ha pedig mise vagy egyéb papi prébenda titulussal bocsátatnak szent Felvétetésre a' Klérikusok, illy esetekben, ha egy ilyen prébendának esztendőnként való jövedelme a' feljebb említett megyés-taksát fel nem éri, ök egyéb, minden teréhtől szabad jószágnak jövedelméből még annyit beadni köteleztetnek, a' mennyi az említett taksának kipótolására kívántatik. Kivétetnek innét azon megyék, mellyekben a' patrimonialis taksa már valamelly Püspöki rendelés által feljebb vitetett, a' melly tekintetben semmi változásnak nintsen helye. — XXII) Tzik. A' Szent Székhez való appellálás szabad. — XXIII) Tzik. A' Püspököknek, papoknak, és népnek a' papi dolgokra

és a' Szentegyházat illető tárgyakra nézve, a' Szent Székkel való közösülése tökéletesen szabad, melyhezképpest az úgynevezett Liceat scriberéről szolló Circularék, Törvények, és Dekretumok eltöröltetnek. — XXIV) Tzik. Valamikor az Ersekek és Püspökök az országban már bennlévő vagy még behozatandó, már kinyomtatott, vagy még kinyomtatódó könyvekben a' Szentegyház tudományával vagy a' jó erköltsükkel valami ellenkezőt találnak, az Országlöszék az ilyen könyveknek elterjedését meg nem engedí. — XXV) Tzik. A' papi törvényes dolgokra ügyelő Kir. Delegatus eltöröltetik. — XXVI) Tzik. Az Udv. pap' Cancellariájának törvényszéki jussa azon határok között tartattatik, mellyek néki a' b. c. XIV - dik Benedictusnak, így kezdődő Constitutiójában Convent, 's ugyan az ő későbbi Motuproprioja által kiszabhattak. — XXVII) Tzik. A' Szentegyház' tulajdona a' maga' birtokaiban és szerzeményeiben, szent és megsérthetetlen. — XXVIII) Tzik. Azon hasznokat, mellyek ezen Egygyezésből a' Religióra 's a' Szentegyházra háromlanak, 's a' Ferdinandus Király eránt való különös jó indulatjának megbizonyítására, azt az elsőgi just adja néki 's ő utánna a' két Siciliai Királyság' thronusára következő Uralkodóknak, Pápa ő Szentsége, hogy minden időben mind azokra a' Székekre Ersekeket és Püspököket nevezhessenek ki azon méltó és alkalmas papi személyek közzül, kik a' Szentegyházi törvények által meghatározott tulajdonságokkal bírnak, a' melly Székekre való nevezési jussal ő Felsége mind ez ideig nem bírt, melyhezképpest azonnal, hogy ezen Egygyezésnek megerősítettése véghez ment, ő Szentsége ezen Ádományról szolló Apostoli levélnek expediáltatását megrendeli. Ő Felsége azokat, kiket kinevezett

ő Szentségének az illendő idő alatt bejelenté, hogy reájok nézve az a' Szentegyházi törvényekkel megegyező rendszabások elintéztessenek, 's hogy vélek a' Szentegyház' törvényei szerint való betétel, a' szokott módok és formák szerint véghez vitetődjék. Addig azonban míg illy módon be nem tételnek, magokat azon Egyházaknak, mellyek nékik határozattak, kormányozásába semmiképpen nem avathatják. — XXIX) Tzik. Az Érsekek és Püspökök ilyen kifevésekből álló hitet tesznek-le az ő Kir. Felsége' kezébe: — „Az Istennek szent Evangéliumára esküszöm és ígérem, hogy ő Felségéhez hűséges és engedelmes leszek; esküszöm továbbá, hogy magamat semmi olyan egygyetértésbe nem avatom, semmi olyan tanátskozásba meg nem jelenek, és sem benn az országban sem azonkívül semmi gyanus öszszetsatolódást nem tartok, melly a' közönséges tsendeséget veszedelmeztelhetné; és ha valami olly czélzás, melyből a' Státusra valami kár háromolhatna, tudtomra esik, azt ő Felségének megjelentem. — XXX) Tzik. Minden papi dolgok, mellyek felől ezen tzikkelyekben semmi emlékezet nem tétel, a' fennálló Szentegyházi fenyték szerint intéztetnek-el: hanem, ha tsakugyan elő találná magát még valamely nehézség adni, fenntartják ő Szentsége és ő Felsége az azeránt való további egygyetértést. — XXXI) Tzik. A' jelenlévő Egygyezés mind azoknak a' törvényeknek, végzéseknek, 's rendeléseknek helyét elfoglalja, mellyek a' két Siciliák' országában, a' Religiónak dolgaira nézve eddig közönségessé tételtek. — XXXII) Tzik. Minthogy az ő Felsége' nevében ő Szentségének elcjébe terjesztelett az,

hogy az 1741-dik esztendőbéli Egygyezés, a' keskeny tengeren innen lévő Egyházaknak szükségeikre, 's az ellenséges beütésből következett inségeknek megorsoltatásokra, nem volna elégséges; továbbá, hogy a' keskeny tengeren túl lévő Egyházakról is, mellyek az említett Egygyezés alá befoglaltatva nintsenek, gondoskodni, szükséges volna; 's hogy végezetre, minekutánna a' túl és innen lévő tartományok már most egy Királysággá formáltatva lévén, az egész országbéli minden Egyházakra nézve egyenlő rendszabásoknak kell felállítatni: erre nézve a' jelenlévő Egygyezés mint két félnek helybehagyásával a' feljebb említődöttnek, melly ez ideig fennállott, helyébe tételtek. — XXXIII) Tzik. Megígérik egymásnak az egygyező részek magokra és az utánnokkövetzőkre nézve, hogy mindent, a' mi felett ezen tzikkelyekben megegygyeztek, szentül megtartanak. — XXIV) Tzik. A' jelenlévő Egygyezésnek megerősített Aktája Romában legfeljebb is 14 napok alatt kitseréltetik. — XXXV) Tzik. Megegrén ezen Egygyezésnek megerősítettése, annak végrehajtatása két meghitt emberekre bizattatik, kiknek egygyikét ő Szentsége másikat ő Felsége nevezik-ki, és a' kiknek e' végre mind két részről megkívántató teljes hatalommal fel kell ruháztatni. Melynek bizonyságául a' feljebb említett teljes hatalmú Biztosok a' jelenlévő Egygyezést aláírták és arra önnön peztéjüket reá ütötték.

Költ *Teracinában* Febr. 16-dikán
1818-ban —

Kardinalis *Consalvi Ercole*.
Gav. *Luigi de Medici*.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Apr. 7-dikén 269 $\frac{2}{3}$ — 8-dikán 269 — 9-dikén 269 $\frac{2}{3}$ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

E r d é l y b ő l .

A' Mező Sámsondi Urodalomhoz tartozó Rútsi jószágoknak egy nevezetes jövedelmét teszi az azon tartományon lefolyó szép tóra Gróf Rhédei Ferentz úr által különös szép mesterséggel épített malom — melly midőn felépült, a' körül belőllévő Uraságoknak és utazóknak nézéseket méltán magára vonta. — Egyedül való Fő Építő Mestere maga az építés mesterségét igen jól értő Gróf, mellynek Tanuja a' Sámsondi pompás Istálló, lovagló Szála és megújított pompás Palota. Eppen akkor volt szerentsém nekem is ezen szép és nagy hasznú malmot megvi'gásni midőn a' tavalyi elfelejthetetlen szűk időben megindított és a' háláadó könyörgések mellett felszenteltetett. — Melly alkalmatosságra megjelentek a' környéknek lakossai és a' Grófnak jó barátjai, tisztelői, kiket a' Gróf a' könyörgés és háláadó szép tzeremónia végbe menvén megvendéglélt — ezen Isteni tisztelen jelen volt a' Reformatus Pap, Tisztelendő Aszalos János úr, kinek fontos beszéde és különös szép háláadó könyörgése felemelte a' szíveket az Egek Urához — mellette állottanak a' Catholicus Tisztelendő Plébánus Ur — és a' két Oláh Religióknak Papjai és Kántorai. — A' jó szívű Gróf és Grófné két hónapi vámot, a' szegényeknek és eléhezetteknek adatni, és egy hónapig vám nélkül örölni megparantsolák. —

Ezen malomnak exactitudoja megérdemli, hogy kihirdetessék azon malom birtokosokra nézve, kiknek az álló vízeken malmok vagyon, hogy mi módon kellessék a' malmot 's annak canalissait úgy építtetni, hogy fél annyi sőt harmada vízzel is a' malomnak a' legnagyobb szárazságban is elég víze vagyon; a' vámról nézve pedig olyan Decimátort talált-kik a' Gróf Ur, melly accrate magától ve-

sziki a' vámot — és midőn a' búzát felöntik a' garatba, továbbá a' buzához sem a' molnár, sem az örlő nem nyúlhat — mellyet legnevezetesebben lehet minden malmos Uraságoknak recommendálni — mellynek mivolta okozza, hogy még máig is messze helyekről jönnek a' garatnak megnezésére; melly találmány olly simplex, hogy akár melly kicsiny malomra lehet applicálni — 's legfellyebb 3 Ráforint költségbe kerül, és éppen ezért kívántam én is ezen hasznos találmányt közönségesse tenni. — Sokaknak kérésekre megígérte a' Gróf, hogy a' Rajzolatját is közleni fogja a' publicummal.

Nem állhatom meg, hogy ezen Ceremoniának vége lévén Gróf Rhédei Ferentz Fő Strázsainester Ur minnyájunkat invitála tartandó Menyeczőjibe, melly is végbe menvén, legnagyobb gyönyörűséget okozott az, hogy a' nagy lovagló Szalába 250 személyre terített asztal lévén, maga szolgáló emberei minden gyermekeivel, és a' körül belől való eléhezett szegények leülvén, minden személynek az igen jó szívű Gróf és Grófné egy egy kenyeret adattanak — és ezen kívül öttelt italt 's a' mellé is kenyeret — kiknek is kedvek ereszkedvén örömmel kiabálták a' magok nemzeti nyelveken: — „az Isten éltesse a' mi jó Urunkat és következendő Aszszonyunkat Gróf Rhédei Ferentz Urat, és Gróf Toldalagi Kristina Aszszonyt! Ennek utánna a' Grófi Lakadalmi Ceremonia is elkezdödvén estvére kelve, az egész Épület, Udvari Templom, Lovagló Szála, és a' Torony, a' szép kertnek spallérjai és mulató házak ki voltanak világosítva. — Öröm kiáltások között elvégzödvén az éjtzaka, hajnal felé liki a' maga nyugodalmara elment illy kiáltással: — „Éltesse az Isten a' jó szívű Grófi Párokat!“ — 's tsak a' két Pyramisok maradtanak világolva, egyebek elaludtak. —